

STRATY W ODCHOWIE ŻREBIĄT SSĄCYCH NA TLE DŁUGOŚCI CIAŻY U KLACZY

Jerzy Zwoliński, Hanna Barczak

Instytut Hodowli i Technologii Produkcji Zwierzęcej, AR Poznań

Mimo iż zagadnienie długości trwania ciąży u klaczy było wielokrotnie i szczegółowo poddawane naukowym analizom [1-5], nadal jednak nie znajduje się ono w sferze zainteresowań praktyki hodowlanej. Tymczasem, co zostało już wykazane lub sugerowane, długość ciąży jest cechą właściwą dla poszczególnych klaczy i istotnie odziedziczalną. Cięża wyraźnie krótsza od średniej może być przyczyną poronień lub może zwiększać prawdopodobieństwo upadków źrebiąt [2, 5].

Celem pracy było zatem szczegółowe rozeznanie, czy rzeczywiście istnieje zależność między upadkiem źrebięcia a długością ciąży, z której źrebię pochodziło. Materiał za okres od 1 stycznia 1960 r. do 31 grudnia 1975 r. czerpano z kartotek wielkopolskich stadnin w Mieczownicy, Posadowie i Racocie. Badaniami objęto 226 klaczy, u których porównywano 304 ciąży zakończone urodzeniem martwego źrebięcia lub padłego do 30 dnia od urodzenia spośród 1218 przypadków, z których źrebięta przeżyły pierwszy miesiąc swego życia.

Wcześniej wyliczona średnia długość ciąży dla klaczy wielkopolskich wynosiła 329,8 dni, przy wahaniami od 294 do 375 dni [5]. W odniesieniu do badanego materiału średnia ta wynosiła 327,5 dni.

Różnica między średnią długością ciąży zakończonej urodzeniem źrebięcia, które przeżyły pierwszy miesiąc życia, a średnią długością ciąży, po której źrebięta padły w ciągu pierwszych 5 dni życia, jest statystycznie wysokoistotna. Natomiast różnica między źrebiętami padłymi od 6 do 30 dnia życia a źrebiętami, które ten okres przeżyły, jest statystycznie istotna.

W przedziałach od 287 do 328 dni trwania ciąży mieści się: 56,0% cięż, z których źrebięta przeżyły pierwsze 30 dni, 68,7% cięż, z których źrebięta padły do 30 dnia życia, 71,5% cięż, w wyniku których źrebięta

Tabela 1

Średnia długość ciąży a długość życia źrebiąt

Długość życia źrebiąt	Liczba przypadków	Średnia długość ciąży w dniach	Odchylenie standardowe	Współczynnik zmienności
Źrebięta, które przeżyły pierwszy miesiąc	1218	327,5	10,8	3,3
Źrebięta padłe w pierwszych 5 dniach życia	214	321,3	12,3	3,8
Źrebięta padłe między 6 a 30 dniem życia	90	325,9	11,1	3,4

padły do 5 dnia życia, wreszcie 62,2% ciąż zakończonych urodzeniem źrebiąt, które padły od 6 do 30 dnia swego życia.

Na podstawie przeprowadzonych badań można wyciągnąć następujące wnioski:

1. Średnia długość ciąży zakończonej urodzeniem źrebięcia, które padło w ciągu pierwszych pięciu dni życia, jest krótsza o 6,2 dni od średniej długości ciąży, z których źrebięta przeżyły pierwszy miesiąc życia. Różnica ta jest statystycznie wysoce istotna.

2. Średnia długość ciąży zakończonej urodzeniem źrebięcia, które padło w okresie pierwszych 30 dni życia, nie jest zależna od płci źrebięcia.

3. Uzyskane wyniki pozwalają na potwierdzenie wcześniej wysuniętego przypuszczenia, iż w miarę skracania się okresu ciąży wzrasta prawdopodobieństwo upadków [4, 5].

4. Z uwagi na to że stopień odziedziczalności okresu ciąży jest wysoki [3], należy w pracy hodowlanej zwracać uwagę na klacze charakteryzujące się wyraźnie krótszą ciążą i te eliminować, wstawiać natomiast źrebice od klaczy charakteryzujących się długością ciąży w okolicy lub powyżej średniej.

LITERATURA

1. Brzeski E., Morstin J.: Obserwacje nad długością trwania ciąży u klaczy. Zesz. probl. Post. Nauk rol. 67, 1966.
2. Busse H.: Betrachtungen zur Fruchtbarkeit einer sächsisch Kaltblutpferdezucht. Arch. f. Tierz., 5, 1964.
3. Pośpiech M.: Odziedziczalność niektórych cech pokrojowych i fizjologicznych u klaczy rasy wielkopolskiej. Poznań 1973.
4. Witt W.: Praktika i teoria čistokrovnovo koniozavodstva. Moskwa, 1957.
5. Zwoliński J.: Badania nad niektórymi czynnikami wpływającymi na długość ciąży u klaczy. PTPN, IX, 4, 1961.

Е. Зволинъски, Г. Барчак

ПОТЕРИ В ВЫРАЩИВАНИИ ЖЕРЕБЯТ-СОСУНОВ НА ФОНЕ ПРОДОЛЖИТЕЛЬНОСТИ ПЕРИОДА БЕРЕМЕННОСТИ КОБЫЛ

Резюме

Целью настоящего труда было установление, существует ли какая-либо связь между смертностью жеребят и продолжительностью периода беременности кобыл. Были получены следующие результаты:

1. Средний период беременностей, законченных рождением жеребят, которые падали в течение первых 5 дней жизни, был на 6,2 дня короче, чем средний период беременностей, от которых жеребята выживали 1-ый месяц. Соответствующая разница является статистически высокосущественной.

2. Средний период беременности, законченной рождением жеребенка, павшего до 30-го дня жизни, не обусловлен полом жеребенка.

3. Полученные данные подтверждают более раннее предположение, что по мере укорочения периода беременности повышается вероятность смертности жеребят.

4. Поскольку степень наследования продолжительности периода беременности является высокой, особое внимание в племенной работе следует уделять кобылам, характеризующимся более коротким периодом беременности; такие кобылы следует исключать, а использовать для размножения кобылы со средним или более долгим периодом беременности.

J. Zwoliński, H. Barczak

LOSSES IN REARING SUCKING FOALS VERSUS THE PREGNANCY PERIOD LENGTH OF MARES

Summary

The aim of the present work was to prove, whether any relationship existed between the mortality of foals and the pregnancy period length in mares. The following results were obtained:

1. Mean period of pregnancies finished with the birth of foals, which died within the first 5 days of life, is by 6.2 days shorter than the mean period of pregnancies in which the foals survived the 1st month of life. The respective difference is of high statistical significance.

2. Mean period of pregnancy finished with the birth of a foal, which died after the first 30 days of life, did not depend on the sex of foal.

3. The data obtained confirm the earlier assumption that along with shortening of pregnancy periods a growth of the problem mortality of foals would take place.

4. In view of the fact that the pregnancy length inheritance degree is high, a particular attention in breeding works should be paid to mares characterized by shorter pregnancy periods. Such mares should be eliminated, whereas the mares with the pregnancy period length average or longer, should be used for reproduction.